

بررسی اجاره رحم از دیدگاه فقه و حقوق اسلامی

مؤلف : جبرائیل فولادیان قراخانلو

سرشناسه	فولادیان قراخاتلو، جبرائیل، ۱۳۴۸ -
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	بررسی اجاره رحم از دیدگاه فقه و حقوق اسلامی/ مولف جبرائیل فولادیان قراخاتلو.
مشخصات نشر	تبریز: تام آی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۴۰ ص.: مصور، جدول، نمونه.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۶۷۳۸-۹-
وضعیت فهرست نویسی	فصلی:
یادداشت	چهاردهم در زبان فارسی و انگلیسی است.
یادداشت	کتابخانه: ص ۲۳۰ - ۲۳۸.
موضوع	مادران (رحم) (مادر)
موضوع	Surrogate motherhood (Islamic law):
موضوع	مادران جایگزین -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	Surrogate mothers -- Legal status, laws, etc -- Iran:
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ / ف ۱۶ م / BP 198/
رده بندی دیویی	۳۷۹/۲۹۷:
شماره کتابشناسی ملی	۴۷۳۵۵۷۲:

نام کتاب	: بررسی اجاره رحم از دیدگاه فقه و حقوق اسلامی
مؤلف	: جبرائیل فولادیان قراخاتلو
ناشر	: انتشارات تام آی
تیراژ	: ۵۰۰ جلد
نوبت چاپ	: اول / ۱۳۹۶
قطع/تعداد صفحه	: وزیری / ۲۴۰
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۷۳۸-۹-۶

قیمت: ۲۰۰۰۰۰

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است و هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را به صورت چاپ، فتوکپی، جزوه حتی دست نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

Email: tam.av@yahoo.com

نشانی ناشر و مرکز پخش: تبریز-خیابان بهار - خیابان ۱۴متری سعدی - کوچه شهید فرزانه پلاک ۷۹
تلفن: ۰۴۱-۳۲۸۱۸۲۳۹

مقدمه ناشر

با عرض سلام و احترام و ادب خدمت اساتید بزرگوار و دانشجویان

انتشارات «تام آی» افتخار آن را دارد که به تازگی به جمع ناشران پیوسته است و امیدوار است در راه اعتلای فرهنگ و دانش کشور عزیزمان قدم های مؤثری بردارد. با توجه به خالی بودن ناشر قوی در زمینه کتاب های آموزشی در مقاطع تحصیلی بالاتر در استان بر آن شدیم تا به کمک و حمایت شما دوستان و اساتید بزرگوار این خلا را پر کنیم. انتشارات «تام آی» در نظر دارد تمامی آثار، تجربیات و دانش اساتید بزرگوار را در قالب مجموعه کتاب های انتشارات تام آی در اختیار خوانندگان و دانشجویان عزیز قرار دهد.

انتشارات «تام آی» هست تمامی فرهیختگان و اساتید بزرگوار استان عزیزمان «آذربایجان» را که قلبشان برای ارتقای فرهنگ و دانش میهنمان می تپد از صمیم قلب می فشارد و آماده قبول هر گونه پیسههاد، انتقادات و راهکار ارائه شده جهت نیل به اهداف فوق می باشد.

انتشارات «تام آی» آثار اساتید بزرگوار را در صورت چاپ دیجیتال به تعداد محدود مثل ۱۰۰ و ۱۵۰ جلدو یا به تعداد مورد نیاز چاپ و در اختیار اساتید قرار می دهد و تیراژ بالا را با چاپ افست انجام می دهد.

Email: tam.ay@yahoo.com

کانال ارتباطی با انتشارات «تام آی»

telegram: @tama

مدیر مسئول انتشارات تام آی: رضا عبدی گنجی کاغی: ۰۹۱۲۰۰۱۵۶

مقدمه مؤلف

حمد و سپاس خدای را که توفیق عنایت فرمود تا در راه تحکیم بنیان خانواده قدمی هر چند مختصر بر داریم.

با عنایت به جایگاه رفیع خانواده در نظام اجتماعی اسلام و حق طبیعی زوجین در داشتن اولاد صالح در زندگی مشترک و اینکه متأسفانه در بعضی از خانواده ها زوجین از نعمت اولاد محروم هستند لذا برای جلوگیری از طلاق و گسستن حلقه عاطفه یک خانواده به بررسی موضوع **جایگاه رحیم** به عنوان یکی از راه حل های پیش روی خانواده ها از منظر فقه و حقوق اسلامی در این کتاب پرداختیم.

از آنجائیکه موضوع **جایگاه رحیم** از مسائل مستحدثه در فقه و حقوق اسلامی می باشد بنابراین این لازم است خانواده های مسلمان به این شرعی و حقوقی و دیدگاه های فقهای شیعه و عامه را در مورد موضوع **جایگاه رحیم** نظر قرار دهند.

در این میان برخورد لازم می بینم از استیاد مندم جناب آقایان **دکتر رحیم وکیل زاده** - **دکتر رضا رنجبر و دکتر سید باقر سید** که حقوق بنده در این خصوص بودند کمال تشکر و امتنان را نمایم و از عموم صاحب نظران نقضای اشادات لازم را دارم و در نهایت از انتشارات «تام آی» بخاطر چاپ این اثر بی نهایت تشکر و سپاسگزارانی می نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	چکیده
	مقدمه
۱۳	۱- بیان مسأله
۱۴	۲- پیشینه تحقیق
۱۴	۳- ضرورت تحقیق
۱۵	۴- سؤالات اصلی تحقیق
۱۶	۵- فرضیه تحقیق
۱۶	۶- روش تحقیق
۱۷	۷- اهداف تحقیق
۱۷	۸- موانع و محدودیتهای تحقیق
	فصل اول: بررسی حکم (اجاره رحم)
۱۹	۱-۱- بررسی حکم فقهی اجاره رحم
۲۱	۱-۱-۱- دیدگاه فقهای امامیه
۲۲	۱-۱-۱-۱- انتقال جنین به رحم زن بیگانه
۲۴	۱-۱-۱-۱-۱- استدلال مخالفان مادران جانشین (رحم اجاره‌ای و ...)
۲۶	۱-۱-۱-۱-۲- استدلال موافقان رحم جانشین
۲۸	۱-۱-۱-۲- حرمت انتقال جنین به رحم بیگانه
۳۰	۱-۱-۱-۲-۱- رحم همسر دوم
۳۵	۱-۱-۱-۲-۲- رحم بیگانه (غیر همسر)
۳۵	۱-۱-۱-۲-۲-۱- دیدگاه مخالفان
۳۹	۱-۱-۱-۲-۲-۲- دیدگاه موافقان
۴۸	۱-۱-۱-۲-۳- معامله بر اعضای بدن
۴۸	۱-۱-۱-۲-۳-۱- دیدگاه مخالفان (معامله بر اعضای بدن)
۴۹	۱-۱-۱-۲-۳-۲- دیدگاه موافقان (معامله بر اعضای بدن)
۵۲	۱-۱-۱-۳- جواز یا حرمت انتقال جنین

- ۱-۱-۱-۳-۱- جواز یا حرمت انتقال جنین از نظر قانونی..... ۵۲
- ۱-۱-۱-۳-۲- جواز یا حرمت انتقال جنین از نظر شرعی..... ۵۳
- ۱-۱-۱-۳-۲-۱- نظر موافقان (رحم جایگزین)..... ۵۴
- ۱-۱-۱-۳-۲-۲- نظر مخالفان (رحم جایگزین)..... ۵۵
- ۱-۱-۲- فتاوا و دیدگاههای فقهای معاصر امامیه..... ۵۸
- ۱-۱-۳- دیدگاه فقهای اهل تسنن..... ۶۱
- ۱-۱-۴- بررسی اجاره رحم در ادیان دیگر..... ۶۶
- ۱-۲- بررسی حقوقی اجاره رحم..... ۶۸
- ۱-۲-۱- نگاه تفصیلی به ماهیت حقوقی اجاره رحم..... ۶۹
- ۱-۲-۱-۱- ارکان اجاره رحم..... ۶۹
- ۱-۲-۱-۱-۱- آثار نخست: ضرورت، نوع و مشروعیت قرارداد..... ۷۰
- ۱-۲-۱-۱-۲- گفتار دوم: تشدید قرارداد..... ۷۲
- ۱-۲-۱-۱-۳- گفتار سوم: آثار قرارداد..... ۷۶
- ۱-۲-۱-۲- حقوق و تعهدات طرفین قرارداد..... ۷۶
- ۱-۲-۱-۳- حکم تکلیفی و وضعی انتقال جنین تکون یافته از اسپرم و تخمک زن و شوهر قانونی به رحم زن دیگر (مادر اجاره‌ای)..... ۸۰
- ۱-۲-۲- تعیین مادر واقعی در اجاره رحم..... ۸۶
- ۱-۲-۳- وضعیت حقوقی کودک تولد یافته از رحم اجاره‌ای..... ۹۶
- ۱-۲-۳-۱- آثار غیر مالی مربوط به کودک ناشی از رحم اجاره‌ای..... ۹۶
- ۱-۲-۳-۱-۱- حرمت نکاح..... ۹۷
- ۱-۲-۳-۱-۲- حضانت..... ۱۰۱
- ۱-۲-۳-۱-۳- تربیت..... ۱۰۳
- ۱-۲-۳-۱-۴- ولایت..... ۱۰۴
- ۱-۲-۳-۲- آثار مالی مربوط به کودک ناشی از رحم اجاره‌ای..... ۱۰۵
- ۱-۲-۳-۲-۱- توارث..... ۱۰۵
- ۱-۲-۳-۲-۱-۱- توارث بین صاحب اسپرم و کودک..... ۱۰۵
- ۱-۲-۳-۲-۱-۲- توارث بین صاحب تخمک و کودک رحم اجاره‌ای..... ۱۰۶
- ۱-۲-۳-۲-۱-۳- توارث بین کودک و صاحب رحم اجاره‌ای یا مادر اجاره‌ای..... ۱۰۷

- ۱۱۰-۲-۳-۲-۱-۱-نفقه.....
- ۱۱۰-۲-۳-۲-۲-۱-انفاق بین کودک و صاحب اسپرم.....
- ۱۱۲-۲-۳-۲-۲-۲-انفاق بین کودک و صاحب تخمک.....
- ۱۱۲-۲-۳-۲-۲-۳-انفاق بین کودک و صاحب رحم اجاره‌ای.....
- ۱۱۴-۲-۳-۲-۳-۱-سایر روابط مالی.....
- ۱۱۴-۲-۴-۱-خلاءهای قانونی (قانون موضوعه) در مورد اجاره رحم.....

فصل دوم: بررسی ماهیت قرارداد استفاده از رحم جایگزین و پیامدهای آن

- ۱۲۳-۲-۱- بررسی اجاره رحم از نظر پزشکی.....
- ۱۲۷-۲-۱-۱- تعریف رحم جایگزین.....
- ۱۲۷-۲-۱-۲- انواع رحم جایگزین.....
- ۱۲۸-۲-۱-۳- ضرورت استفاده از رحم جایگزین.....
- ۱۲۹-۲-۲- سابقه تاریخی اجاره رحم.....
- ۱۳۴-۲-۳- بررسی ماهیت قرارداد استفاده از رحم جایگزین.....
- ۱۳۵-۲-۳-۱- ماهیت قرارداد استفاده از رحم جایگزین به اعتبار شرایط انعقاد.....
- ۱۳۵-۲-۳-۱-۱- عقد معین و نامعین.....
- ۱۳۷-۲-۳-۱-۱-۱- اجاره اشخاص.....
- ۱۴۰-۲-۳-۱-۱-۲- جعاله.....
- ۱۴۱-۲-۳-۱-۱-۳- ودیعه.....
- ۱۴۲-۲-۳-۲- رضایی یا تشریفاتی بودن عقد.....
- ۱۴۳-۲-۳-۳- عقد مستقل.....
- ۱۴۳-۲-۳-۲- ماهیت قرارداد استفاده از رحم جایگزین به اعتبار موضوع و هدف اقتصادی.....
- ۱۴۴-۲-۳-۲-۱- عقد معوض.....
- ۱۴۵-۲-۳-۲-۲- عقد مسامحی.....
- ۱۴۸-۲-۴- پیامدهای اجاره رحم.....
- ۱۴۸-۲-۴-۱- پیامدهای حقوقی.....
- ۱۴۹-۲-۴-۱-۱- آثار منفی قرارداد رحم جایگزین.....
- ۱۵۱-۲-۴-۱-۲- آثار مثبت قرارداد رحم جایگزین.....

۱۵۳	۲-۴-۲- پیامدهای غیرحقوقی
۱۵۵	۲-۴-۲-۱- پیامدهای اجتماعی
۱۵۶	۲-۴-۲-۲- پیامدهای اخلاقی اجاره رحم
۱۵۸	۲-۴-۲-۳- پیامدهای روحی و روانی
۱۶۲	۲-۵- مشکلات اجاره دهندگان رحم
۱۶۲	۲-۵-۱- مشکلات جایگزین رحمی
۱۶۳	۲-۵-۱-۱- محدودیتهای پزشکی
۱۶۴	۲-۵-۱-۲- محدودیتهای فرهنگی (روانی- اجتماعی)
۱۶۴	۲-۵-۲- محدودیتهای قانونی
۱۶۵	۲-۶- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

ضمائم

۱۷۴	(۱) لغات و اصطلاحات پرسشگر
۱۸۱	(۲) جدول خلاصه استفتائات
۱۸۷	(۳) اصل استفتائات و جواب آنها
۱۹۸	(۴) مصاحبه‌ها
۲۰۶	(۵) گزارشات
۲۱۹	(۶) پیشنهادات
۲۳۰	منابع و ماخذ
۲۳۰	فهرست منابع فارسی
۲۳۶	فهرست منابع عربی